

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bečkové a soudce Ondřeje Mrákoty ve věci žalobkyně: V. T. T., zastoupené advokátem Mgr. Jaromírem Slovákem, Pivovarnická 2, Praha 8, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, náměstí Hrdinů 3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 15. 4. 2025, čj. MV-24214-5/SO-2025, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 7. 2025, čj. 63 A 9/2025-48,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Popis věci

[1] Žalobkyně je státní příslušnicí Vietnamské socialistické republiky. Do České republiky přicestovala v roce 2022 za účelem studia, ke kterému získala povolení k dlouhodobému pobytu. Dne 19. 2. 2024 byla ze studia vyloučena, neboť nedoložila nostrifikovaný doklad o dosažení středoškolského vzdělání. Jelikož neplnila účel svého pobytu, Ministerstvo vnitra (*ministerstvo*) zamítlo její žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, kterému však žalovaná nevyhověla a rozhodnutí ministerstva potvrdila. Rozhodnutí žalované následně žalobkyně napadla u Krajského soudu v Plzni, který žalobu zamítl.

2. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[2] **Žalobkyně (stěžovatelka)** rozsudek napadá kasační stížností podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, resp. je s nimi v rozporu, a pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů napadeného rozsudku.

[3] Tvrdí, že kasační stížnost přesahuje její vlastní zájmy, neboť v judikatuře NSS nebyla doposud řešena otázka, zda se uplatní výjimka podle § 37 odst. 2 písm. g) věty za středníkem zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (*zákon o pobytu cizinců*), a to z důvodu formální překážky spočívající v tom, že neplnění účelu pobytu má svůj původ v rozhodovací činnosti jiného správního orgánu, kterou není cizinec schopen ovlivnit. Stěžovatelka se dále domnívá, že napadeným rozsudkem bylo zasazeno do jejího hmotněprávního postavení, neboť soud dostatečně neposoudil proporcionalitu zásahu do jejího soukromého a rodinného života.

[4] Stěžovatelka namítá, že správní orgány dostatečně nezjistily skutkový stav a porušily tak základní zásadu ovládající správní řízení (§ 3 správního řádu), neboť dovodily skutečnosti, které ze spisu nevyplývají. Zejména dospěly k závěru, že stěžovatelka požádala o nostrifikaci středoškolského vzdělání až v roce 2024, aniž by k takovému závěru měly jakýkoli podklad. Správní orgány nepřihlédly ke skutečnosti, že pokud cizinec prokáže, že neplnil účel pobytu ze závažného důvodu, nebude dán důvod pro zrušení pobytového oprávnění nebo pro jeho neprodloužení. Stěžovatelka uvádí, že posouzení plnění účelu pobytu záleží na individuálních okolnostech případu a nestačí pouhé konstatování, že účel pobytu plněn nebyl. Správní orgány a krajský soud se ale dostatečně nezabývaly tím, zda byla stěžovatelka skutečně schopna ovlivnit plnění účelu pobytu. Tento účel byl totiž závislý na rozhodovací činnosti jiného správního orgánu, kterou nemohla ovlivnit. Vydal-li by krajský úřad nostrifikaci, stěžovatelka by nebyla vyloučena ze studia a nadále by účel pobytu plnila. Krajský soud ale přijal hodnocení žalované, že řízení o nostrifikaci bylo zahájeno až v roce 2024, aniž by k takovému závěru měl jakýkoli podklad. Jelikož se správní orgány ani krajský soud dostatečně nezabývaly závažnými důvody, pro které stěžovatelka nemohla plnit účel pobytu, nezjistily skutkový stav tak, aby o něm nebyly dány důvodné pochybnosti. Stěžovatelka nesouhlasí ani s posouzením doby, po kterou účel neplnila, neboť krajský soud nepřihlédl ke konkrétním okolnostem případu, a to zejména k tomu, že od září 2024 opět studuje. Konečně stěžovatelka nesouhlasí s posouzením zásahu do jejího rodinného a soukromého života, zejména se závěrem soudu, že hlavním argumentem tohoto zásahu byla nemožnost pokračovat ve studiu.

[5] **Žalovaná** ve vyjádření uvádí, že správní řízení o žádosti o prodloužení doby platnosti dlouhodobého pobytu je ovládáno dispoziční zásadou a bylo tak na stěžovatelce, aby tvrdila rozhodné skutečnosti a předložila důkazy k jejich prokázání. Stěžovatelka tak ale neučinila a omezila se na obecné a nepodložené námitky. Nelze s ní proto souhlasit, že by správní orgány nezjistily dostatečně skutkový stav. Informace o zahájení řízení o nostrifikaci až v roce 2024 vyplývá z čísla jednacího rozhodnutí o nostrifikaci. Pokud by tomu tak nebylo, měla stěžovatelka možnost doložit opak, což však neučinila.

3. Posouzení věci NSS

[6] Před krajským soudem o žalobě rozhodoval specializovaný samosoudce. NSS se proto nejdříve zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem přesahuje vlastní

pokračování

zájmy stěžovatelky. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. O přijatelnou kasační stížnost se ve shodě s ustálenou judikaturou může jednat tehdy, 1) dotýká-li se právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně judikaturou NSS řešeny; 2) jedná-li se o právní otázky řešené judikaturou rozdílně; 3) existuje-li důvodná potřeba učinit judikaturní odklon; anebo 4) bylo-li v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky. Přijatelnost kasační stížnosti je tedy třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Proto platí, že teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, NSS posoudí její důvodnost.

[7] NSS se nejprve zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku krajského soudu (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.). Byla-li by totiž námitka důvodná, mohlo by se jednat o důvod přijatelnosti ve smyslu zásadních pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky a NSS by napadený rozsudek krajského soudu zrušil, aniž by zkoumal důvodnost dalších kasačních námitek.

[8] Z napadeného rozsudku je však zřejmé, jaké skutečnosti považoval krajský soud za rozhodné a jakými úvahami se řídil. Zabýval se všemi uvedenými žalobními body a náležitě odůvodnil, proč stěžovatelce nelze přisvědčit co do tvrzení, že účel pobytu neplnila ze závažných důvodů podle § 37 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, nebo proč v nyní posuzované věci není rozhodné, že v září 2024 opětovně nastoupila na vysokou školu. Krajský soud rovněž náležitě vypořádal otázku případného zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatelky. Jelikož stěžovatelka do tohoto žalobního bodu namítala pouze délku svého pobytu na území České republiky, dospěl krajský soud k závěru, že rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení pobytového oprávnění nelze považovat za nepřiměřené. Lze proto učinit dílčí závěr, že napadený rozsudek je přezkoumatelný a důvod přijatelnosti spočívající v zásadním pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelky, není dán.

[9] Stěžovatelce je však třeba přisvědčit potud, že v nynější věci vyvstala otázka, kterou se NSS doposud ve své judikatuře nezabýval, tedy zda lze za závažný důvod, pro který cizinec nemůže plnit účel pobytu ve smyslu § 37 odst. 2 písm. g) zákona o pobytu cizinců, považovat formální překážku, jež tkví v rozhodovací činnosti jiného správního orgánu a kterou cizinec není schopen ovlivnit. Kasační stížnost je proto přijatelná, není však důvodná.

[10] Pro nyní posuzovanou věc je rozhodné, že stěžovatelka podala žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, kterou ministerstvo zamítlo z důvodu neplnění účelu, pro který bylo oprávnění k pobytu uděleno. Podle § 44a odst. 1 a 3 zákona o pobytu cizinců platí, že povolení k dlouhodobému pobytu lze opakovaně prodloužit. Ministerstvo ale dobu platnosti pobytového oprávnění neprodlouží, jsou-li dány důvody pro zahájení řízení o zrušení platnosti tohoto oprávnění (§ 35 odst. 3 stejného zákona). Z § 37 odst. 2 písm. g) se dále podává, že ministerstvo zruší platnost povolení k dlouhodobému pobytu, *jestliže cizinec neplnil v době platnosti víza na území účel, pro který mu bylo vízum uděleno; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že se jednalo o neplnění účelu ze závažných důvodů po přechodnou dobu*. Není totiž v zájmu České republiky, aby bylo pobytové oprávnění prodloužováno cizincům, kteří fakticky neplní účel pobytu (srov. rozsudek NSS ze dne 14. 1. 2016, čj. 7 Azs 313/2015-35). Výjimku tak představují individuální situace, kdy cizinec objektivně (a ze závažných důvodů) nemůže po přechodnou dobu účel pobytu plnit.

[11] Z ustálené judikatury zdejšího soudu rovněž vyplývá, že *neplnění účelu ze závažného důvodu pro přechodnou dobu* představuje korektiv velmi striktní a formální povahy (srov. rozsudek ze dne 6. 3. 2024, čj. 9 Azs 37/2024-25) a vztahuje se k tíživé situaci, v níž se cizinci mohou během svého pobytu na území České republiky ocitnout a v jejímž důsledku nemohou po určitou dobu plnit účel svého pobytu. Příkladem závažného důvodu tak může být např. nástup na mateřskou dovolenou (rozsudek ze dne 29. 5. 2015, čj. 4 Azs 59/2015-37) či přerušování faktického výkonu podnikatelské činnosti z důvodu péče o nezletilé dítě (srov. rozsudky ze dne 27. 4. 2016, čj. 6 Azs 258/2015-44 nebo ze dne 15. 9. 2023, čj. 5 Azs 277/2022-37). Je proto zřejmé, že *neplnění účelu pobytu ze závažných důvodů* se vztahuje na mimořádné okolnosti, které cizinci fakticky brání plnit účel pobytu. Takovým důvodem by mohla být za určitých okolností i stěžovatelkou tvrzená překážka odvíjející se od rozhodovací činnosti správního orgánu, kterou cizinec nemůže ovlivnit.

[12] V nyní posuzované věci však takový případ nenastal. Stěžovatelka na území České republiky přicestovala v roce 2022 a pobývala zde na základě dlouhodobého povolení k pobytu za účelem absolvování přípravného kurzu českého jazyka organizovaného veřejnou školou jako příprava ke studiu akreditovaného studijního programu. Následně jí bylo povolení k dlouhodobému pobytu prodlouženo za účelem studia bakalářského studijního programu Hotelnictví, cestovní ruch a marketing na University C. P., a to na dobu od 23. 8. 2023 do 3. 9. 2024. Z bakalářského studijního programu však byla ke dni 19. 2. 2024 vyloučena pro nedoložení nostrifikace dosaženého středoškolského vzdělání. Z tohoto důvodu následně dospělo ministerstvo k závěru, že stěžovatelka neplnila účel pobytu, a zamítlo její žádost o prodloužení pobytového oprávnění.

[13] Stěžovatelka namítá, že účel pobytu neplnila v důsledku ukončení studia z administrativních důvodů, a to pro opožděné vydání rozhodnutí o nostrifikaci, které nemohla nijak ovlivnit. K tomu NSS připomíná, že doklad o obecném uznání rovnocennosti nebo platnosti zahraničního dokladu o dosažení zahraničního středního vzdělání v České republice vydává krajský úřad, a to na základě žádosti absolventa zahraniční školy (§ 108 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání). Bylo tak na samotné stěžovatelce, aby požádala příslušný krajský úřad o vydání rozhodnutí o uznání platnosti zahraničního vysvědčení v České republice v dostatečném předstihu a předložila je příslušné vysoké škole. Jak totiž krajský soud správně dovodil, vysokoškolské studium nemůže řádně probíhat, aniž by byly splněny předepsané podmínky, včetně doložení dokladu o dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou (§ 48 odst. 1 a 4 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách (zákon o vysokých školách)].

[14] Stěžovatelka v řízení před správními orgány doložila, že Krajský úřad Plzeňského kraje vydal nostrifikační doložku o uznání platnosti zahraničního dokladu o dosažení vzdělání v České republice ke dni 19. 6. 2024. Z této skutečnosti však nelze učinit závěr o nečinnosti krajského úřadu či o vydání doložky po uplynutí lhůty k jejímu vydání. Stěžovatelka totiž v rámci řízení netvrdila a nedoložila, že žádost podala před samotným vyloučením ze studia. Jelikož řízení o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia je řízením návrhovým (§ 37 správního řádu), je na samotné stěžovatelce, aby uvedla rozhodné skutečnosti a označila důkazy k jejich prokázání. Stěžovatelka se však omezila pouze na tvrzení, že nemohla řízení o vydání nostrifikační doložky jakkoli ovlivnit, ale už nedoložila, že žádost o vydání podala v dostatečném předstihu před vyloučením ze studia. Pochybení žalované ani krajského soudu proto nelze shledat ani pro přihlédnutí

pokračování

k jednacímu číslu uvedenému na nostrifikační doložce, neboť pro ně bylo jediným ukazatelem k určení přibližné doby zahájení řízení před krajským úřadem.

[15] NSS dále konstatuje, že krajský soud nepochybil ani při posuzování doby, po kterou stěžovatelka neplnila účel pobytu. Krajský soud zohlednil, že se stěžovatelka v zimním semestru akademického roku 2023/2024 zapsala pouze do dvou předmětů (Informační a komunikační technologie a Management) a že u žádného z těchto předmětů nepodstoupila žádnou formu kontroly studia (zkoušku). Přihlédl rovněž ke skutečnosti, že ze správního spisu nevyplývá, že by se aktivně těchto seminářů neúčastnila, nicméně dospěl ke správnému závěru, že součástí vysokoškolského studia je též plnění studijních povinností spočívajících ve splnění předepsaného ukončení zapsaných předmětů (forma zakončení obou předmětů přitom byla stanovena na zkoušku). Zohlednil též skutečnost, že stěžovatelka byla ze studia vyloučena ke dni 19. 2. 2024, tedy do září téhož roku, kdy opět nastoupila na vysokou školu, fakticky neplnila účel pobytu. V souladu s judikaturou zdejšího soudu též vyhodnotil, že rozhodná doba pro posouzení, zda cizinec plní účel pobytu, je období poslední platnosti pobytového oprávnění (rozsudek ze dne 6. 3. 2024, čj. 9 Azs 37/2024-25). V nyní posuzované věci tak byla pro účely posouzení plnění účelu pobytu podstatná doba od 23. 8. 2023 do 3. 9. 2024.

[16] Konečně stěžovatelce nelze přisvědčit ani co do námítky nedostatečného posouzení dopadu neprodloužení pobytového oprávnění do jejího rodinného a soukromého života. Krajský soud se přiměřeností zásahu zabýval jak s ohledem na délku pobytu na území České republiky, tak ve vztahu k případné nemožnosti pokračovat ve studiu vysoké školy. Zdůraznil, že stěžovatelka k datu rozhodnutí žalované pobývala v České republice přibližně dva a půl roku, která nepředstavuje zásadně dlouhou dobu v tom smyslu, že si zde vytvořila silné sociální a ekonomické vazby. Jelikož sama stěžovatelka netvrdila jiné důvody nepřiměřenosti rozhodnutí žalované, vyhodnotil, že rozhodnutí za nepřiměřené označit nelze. Ani kasační stížnost neuvádí skutečnosti nasvědčující nepřiměřenému zásahu do stěžovatelčina soukromého a rodinného života, které by byly způsobilé zpochybnit závěry učiněné krajským soudem.

4. Závěr

[17] Ze všech uvedených důvodů dospěl NSS k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[18] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v posuzované věci úspěch, proto jí právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalované, která byla ve věci úspěšná, žádné náklady nad rámec její úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. listopadu 2025

Vojtěch Šimíček
předseda senátu